

Raadsvoorstel d.d.22 januari 2026

Zaaknummer	Z-24-527862
Documentnummer	DOC-25-1117474
Onderwerp	Erfgoednota gemeente Medemblik 2026-2030
Portefeuillehouder(s)	Jeroen Broeders
Samenvatting Het behoud en de versterking van het cultureel erfgoed in Medemblik is belangrijk voor de gemeentelijke identiteit en heeft ook economische en toeristische waarde. Daarom wordt voorgesteld om een Erfgoednota voor 2026-2030 vast te stellen. Deze nota met uitvoeringsagenda geeft onze ambitie aan en biedt een strategisch kader voor het beheer, de bescherming en de toegankelijkheid van het erfgoed. De Erfgoednota bestaat uit drie programmalijnen: erfgoed beleven, cultuurlandschap beschermen en gebouwd en verzameld erfgoed behouden. Er is een uitvoeringsagenda opgenomen met concrete acties per programmalijn.	

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Medemblik,

gelezen het bijbehorend voorstel van d.d. 25 november 2025

Gelet op het belang van actueel erfgoedbeleid;

In de Cultuurnota (2024-2028) staat dat we een apart beleidsstuk voor cultureel erfgoed willen maken en in de Erfgoedwet (2016) staat dat gemeenten actief hun cultureel erfgoed moeten beschermen, wat vaak gedaan wordt middels een Erfgoednota.

Overwegende dat;

De Erfgoednota gemeente Medemblik 2026-2030 richting geeft in de uit te voeren acties op het gebied van erfgoed, waarmee we ons inzetten voor het behoud en de versterking van het cultureel erfgoed binnen de gemeente Medemblik

besluit

1. De Erfgoednota gemeente Medemblik 2026-2030 'Met zorg koesteren, met trots beleven' vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Medemblik, gehouden op 22 januari 2026

De griffier,

De voorzitter,

Raadsvoorstel d.d. 22 januari 2026

Ter besluitvorming

Aanleiding

In 2019 stelden we voor het eerst een Cultuurnota op ('Cultuur op Stoom'), waar een visie op cultureel erfgoed een onderdeel van was. In de nieuwe Cultuurnota (2024-2028) wordt er met name gesproken over erfgoedbeleving en immaterieel erfgoed, en wordt benoemd dat we een apart beleidsstuk voor cultureel erfgoed willen maken: dat is deze erfgoednota.

Naast de politieke wens om de erfgoednota op te stellen, is in 2016 de Erfgoedwet in werking getreden. Deze wet bundelt de verschillende wet- en regelgeving op het terrein van erfgoed. In de Erfgoedwet staat dat gemeenten een actieve rol hebben in het beschermen van cultureel erfgoed en dat dit vaak leidt tot de noodzaak voor het opstellen van een Erfgoednota, waarin de bescherming en het beheer van erfgoed centraal staan. In 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De monumenten in onze gemeente zijn enerzijds door de wet beschermd, en anderzijds door de objecten als monument te bestemmen in het omgevingsplan. Ook wordt bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden met erfgoed. De Erfgoednota sluit aan bij de Erfgoedwet en de Omgevingswet, waarmee de gemeente haar wettelijke zorgplicht voor erfgoed waarborgt. We zijn verplicht om het cultureel erfgoed in onze gemeente te inventariseren, waarderen en beschermen door middel van regels in het omgevingsplan. We zijn verplicht om vergunning, toezicht en handhaving voor cultureel erfgoed op orde te hebben.

De gemeente Medemblik beschikt over een rijk en divers erfgoed - van een historische stadskern en monumentale gebouwen tot landschappelijke structuren en immateriële tradities. Om ons erfgoed te behouden, te benutten en door te geven aan toekomstige generaties, is een samenhangende visie en strategie noodzakelijk. De Erfgoednota 2026-2030 (zie Bijlage 1) biedt dit kader. In de uitvoeringsagenda (zie Bijlage 2.) staan de ambities, speerpunten en acties beschreven waarmee de gemeente, samen met inwoners, erfgoedorganisaties en andere partners, werkt aan een toekomstbestendig erfgoedbeleid. De focus bij deze erfgoednota ligt op de concrete acties die we als gemeente willen nemen in de periode 2026-2030. Aan de hand van drie programmalijnen geven we concreet uitvoering aan onze ambities op het gebied van

cultureel erfgoed. De drie programmalijnen zijn: erfgoed beleven, cultuurlandschap beschermen en gebouwd en verzameld erfgoed behouden.

Voorgesteld besluit

1. De Erfgoednota gemeente Medemblik 2026-2030 'Met zorg koesteren, met trots beleven' vast te stellen.

Beoogd resultaat

Het behouden, versterken en beter toegankelijk maken van het erfgoed in de gemeente. Het doel van de erfgoednota is om het rijke erfgoed te beschermen, beleefbaar te maken en toekomstbestendig door te geven als fundament van de lokale identiteit en leefbaarheid.

Argumenten

- 1.1 *Een erfgoednota zorgt voor behoud van identiteit en cultuurhistorie*
De gemeente Medemblik beschikt over een rijk en divers erfgoed – van historische stadskernen en monumentale gebouwen tot landschappelijke structuren en immateriële tradities. De agenda borgt dit en vergroot de trots en betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving. Erfgoed is van belang voor het gevoel van identiteit in de gemeenschap en versterken het karakter van de kernen. De gemeente wil het behoud van erfgoed stimuleren en daar waar mogelijk ondersteunen.
- 1.2 *De uitvoering van een erfgoednota heeft economische en toeristische meerwaarde als gevolg*
VVV Nederland heeft met een onderzoek aangetoond dat erfgoed een magneet is voor recreatie en toerisme. Het versterkt het vestigingsklimaat voor lokale bedrijvigheid in horeca, cultuur en recreatie en de vitaliteit van stad en platteland.
- 1.3 *Een erfgoednota zorgt voor stimulering van samenwerking en participatie*
We willen werken in de geest van het Verdrag van Faro en doen ons best om erfgoedgemeenschappen actief te betrekken en ondersteunen. Het Verdrag van Faro bevordert participatie door erfgoed te definiëren als iets dat "er is voor en door de mensen" en door burgers betrokkenheid te geven bij het bepalen van de waarde van erfgoed. De agenda biedt een platform voor samenwerking tussen gemeente, bewoners, erfgoedgemeenschappen en ondernemers, wat het draagvlak voor behoud vergroot.
- 1.4 *Een erfgoednota zorgt ervoor dat we mogelijkheden creëren voor het toekomstbestendig maken van ons erfgoed*
We geven erfgoed een nieuwe toekomst door herbestemming en verduurzaming van gebouwen te stimuleren en faciliteren
- 1.5 *Een erfgoednota zorgt voor verbinding met andere beleidsterreinen*
Cultureel erfgoed wordt vaak benoemd in onze andere beleidsstukken, zoals de Omgevingsvisie(ontwerp) en de Welstandsnota. Ook wordt erfgoed nadrukkelijk meegenomen bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling, cultuur, duurzaamheid en toerisme. Zo ontstaat een integrale benadering van de leefomgeving.

Kanttekeningen

- 1.1 *Er moet een balans zijn tussen beleving en behoud*
Erfgoed moet beleefd kunnen worden, maar de nadruk op toerisme of evenementen mag niet ten koste gaan van de historische integriteit.
- 1.2 *Een samenwerking zorgt voor afhankelijkheid van partners*
De voortgang is mede afhankelijk van samenwerking met erfgoedinstellingen, vrijwilligers en particuliere eigenaren. Heldere afspraken zijn cruciaal.

Financiën

Dit voorstel heeft geen structurele financiële consequenties. De acties uit de erfgoednota worden grotendeels gefinancierd uit het Erfgoedbudget. Voor specifieke onderdelen benutten we eventueel ook andere budgetten. Zo worden bijvoorbeeld acties met betrekking tot het Omgevingsplan gefinancierd uit het Omgevingswetbudget. Wat niet uit het vastgestelde erfgoedbudget gefinancierd kan worden, vragen we aan via de reguliere P&C-cyclus. De vaststelling van de erfgoednota vergroot de kans op provinciale, rijks- en Europese subsidies, die vaak een vastgesteld beleidskader vereisen.

Uitvoering/evaluatie

We informeren de raad jaarlijks met een informatienota over de uitgevoerde acties op het gebied van erfgoed, waarin we terugkijken op wat we hebben gedaan en vooruitkijken op wat we gaan doen.

Participatie

Op 1 oktober 2025 was de participatiebijeenkomst ten behoeve van het opstellen van de erfgoednota. Hier hebben wij als gemeente samen met MOOI Noord-Holland aan de historische verenigingen o.a. uitgelegd wat een erfgoednota is, hoe deze tot stand is gekomen en wat hierin zal komen te staan. Hun input is meegenomen in de erfgoednota. Van deze bijeenkomst is een participatieverslag opgenomen (zie Bijlage 3).

Communicatie

De erfgoednota wordt intern en met de historische verenigingen gedeeld en gepubliceerd op overheid.nl.

Bijlagen

1. Erfgoednota gemeente Medemblik 2026–2030 ‘Met zorg koesteren, met trots beleven’ (DOC-25-1123432)
2. Uitvoeringsagenda (DOC-25-119220)
3. Participatieverslag historische verenigingen (DOC-25-1123431)

Commissie d.d. 8 januari 2026

